

תזריע (356)

אָדָם פִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּפֶשֶׁר שָׂאת או סִפְחַת או בְּהֶרֶת וְהָיָה בְּעוֹר בְּפֶשֶׁר לְנֹגַע צָרַעַת (י.ג. ב)
 המשגיח רבי לוינשטיין זצ"ל, רגיל היה לומר, שיש להתבונן בפרשת המצורע, שתכליתה שיתעורר האדם לתשובה ולתיקון מעשיו. בתחילה מסגירים את המצורע למשך שבוע לבדיקה. אם די לו בזה להתעורר לשוב בתשובה, יתפא ויטהר מצרעתו, אך אם מתעקש האדם ואינו מתעורר לחזור בתשובה, ודוחה את תיקון מעשיו, נטמא ונעשה מצורע מוחלט. במצב זה הוא כבר שקוע בתחתית המדרגה, וכדי לצאת ממצבו, רבים הקשיים והעיכובים, ואף הטרחה בעסק הטהרה מרובה היא. המצורע צריך להמתין שבעה ימים, להביא קרבנות וכל סדר הטהרה. המצורע משל הוא לכל חוטא באשר הוא. צריך האדם להתבונן מהו ההבדל בין מי שממהר לשוב לבין זה המתמהמה, אם ממהר ומזדרז לתקן את מעשיו ולשוב בתשובה, הריהו יכול בקלות להסיר מעליו את החטא ולחזור לדרך הישר, אך אם יתמהמה ולא ישוב מיד, הרי שיתדרדר לתחתית המדרגה, ותכבד עליו העבודה, ותקשה עליו דרך החזרה בתשובה.

ספר "להתענג בתענוגים"

וְרָאָה הַפֶּהֶן אֶת הַנֹּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְשָׂעַר בְּנֹגַע הַפֶּה לָבֵן (י.ג. ג)
 צריך להבין מדוע בנגעים צבע לבן הוא סימן טומאה, ואילו ביום הכיפורים לבן הוא סימן טהרה, כמו ששנינו (יומא טז.א): הלבין לשון של זהורית, שמחים, ונאמר: "אם יהו חטאים כשנים כשלג ילבינו" ומפרש האלשיך הקדוש, שצבע לבן הוא סימן טומאה בנגעים מפני שהמצורע הלבין פני חברו, וגרם בזה שצבע פניו השתנה מאדום ללבן, "דאזיל סומקא ואתי חיורא" (ב"מ נח.). על כן מידה כנגד מידה, תיראה אשמתו בצבע לבן בעור בשרו.

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

וּבְיָוִם הַרְּאוֹת פֹּה בְּפֶשֶׁר חַי יִטְמָא (י.ג. ד)
 וביום, יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו, מכאן אמרו חתן נותנין לו כל שבעת ימי המשתה (רש"י). וקשה הלא נגעים באים על חטא, וחתן מוחלין לו כל עונותיו, וא"כ היתכן שיבא עליו נגע. ונראה דהנה כשמוחלין לו על חטאים גמורים, נעשה בגדר צדיק, ואז נכנס בכלל מה שאמרו חז"ל (יבמות קכא): שהקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה, ומתעוררים אצלו חטאים שונים שנחשבים לחטא רק לגבי צדיקים, ועל חטאים אלו באים הנגעים, ולזה אמרה תורה שאין רואין את הנגע החתן בימי המשתה.

ספר "מקח טוב"

דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁה פִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר (י.ב. ב)
 תיבת "לאמר" היא לכאורה שפת יתר. ויש לרמוז כאן על מה שאומרים חז"ל: לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו וכו' (ב"מ ט.), והיינו דאמר להו אבא לבני מחוזה: אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו. והנה, "לאמר" היא לשון חיבה וחיבות, כמו: "וה' האמירך היום" (דברים כו.יח) הוא שאמר הכתוב: "דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁה" שיוקירו את האשה, ועל ידי זה: "וְיִלְדָה זָכָר" ספר "עלים לתרופה"

וּבְיָוִם הַשְּׁמִינִי מוֹל בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ (י.ב. ג)
 דברים נפלאים כתב בעל ה"אור החיים הקדוש" וז"ל: רבותינו אמרו וז"ל: למה התינוק נימול לשמונה ימים? שנתן הקב"ה רחמים עליו להמתין לו עד שיהיה בו כחו, וכשם שרחמיו של הקב"ה הוא על האדם, כך רחמיו על הבהמה, שנאמר: "ומיום השמיני והלאה ירצה". וצריך לדעת מי גילה סוד זה כי בשמונה ימים יהיה בו כח לא פחות ולא יותר? ונראה כי כח האמור בדבריהם הוא מה דאמר הזוהר הקדוש, שהוא כדי שיעבור עליו שבת, ותגיעהו נפש החיונית הנשפעת בעולם ביום השבת כידוע, ואז יהיה בן קיימא, והוא שאמרו חז"ל כח החיוני. ותמצא שאמרו חז"ל, שקודם, שבא שבת היה העולם רופף ורועד, כיון שבא שבת נתחזק ונח ע"כ.

רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

מֵלֶאֶת יְמֵי טְהָרָה לָבֵן או לְבַת (י.ב. ו)
 רק עתה, אחרי ימי הטהרה, אפשר לקרוא לתינוק בן או בת, ואילו לפני כן קרוי רק זכר או נקבה. שכן עד שלושים יום של תינוק הוא בחזקת ספק נפל, ונפל אינו לא בן או בת, אלא אפשר לציינו או כזכר או כנקבה. רק לאחר ימי הטהרה, משכבר מלאו לתינוק שלושים יום וכבר יצא מחזקת ספק נפל אפשר לקראו בן או בת.

ספר "מענינה של תורה"

וְהוּבָא אֶל אֶהָרֵן הַפֶּהֶן או אֶל אֶחָד מִבְּנֵי הַפֶּהֶנִים (י.ג. ב)
 מבאר הכלי יקר הטעם שטהרת המצורע על ידי כהן, לפי שנגעים בעוון לשון הרע, וחטא הלשון גורם כל ריב וכל נגע, ובין אחים יפריד. ע"כ יבא אהרן שמדתו אוהב שלום ורודף שלום, וירפא את בעל הלשון הרע, בכך שילמדנו להיות אוהב ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

ספר "גדיל תורה"

וְאֵת הַנֶּחֱק לֹא יִגְלַח (יג. לג)

כתב בעל החינוך, ששורש מצוה זו הוא לרמוז לאדם שיסבול, איזה צער ואיזה עונש שיענישוהו השם ברוך הוא ולא יבעט בהם, ואל יחשוב שיהיה יכולת בידו לבטל אותם, ולהעלימם מן הבריות, רק יש לו לבקש תחינה מאת האל-ל ברוך הוא שירפה מחץ מכותיו. אדם עומד פעמים לפני נסיון קשה, או שהוא משער שהימים הקרובים יביאו בעקבותיהם נסיון קשה, וכל כולו מבולבל. אין הוא יודע אפילו במה להתחיל, במה לפתוח, כיצד לשחרר את עצמו מן האזיקין הכובלים אותו. מה יעשה יהודי שכזה! יתפלל. פשוט כך, יתפלל בשפתו שלו, או יכניס את מצבו בתוך פסוקי התפילה, ויבקש מהקב"ה, כבן המבקש מאביו, שיסייע בעדו, שיעזור לו, שיוציא אותו מהמצב הקשה שהוא נמצא בו. גם על כך אפשר להמליץ את מאמר חז"ל: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו, ועמד בכולם, "עמד", ואין עמידה אלא תפילה, כדברי הגמרא (ברכות ו:). דהיינו, שהפתרון לכל הנסיונות היא תפילה.

רב זילברשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח"

וְטָמָא טָמָא יִקְרָא (יג. מה)

על דרך רמז דרשו פסוק זה, שאם אדם אומר על השני שהוא טמא, הרי שהוא עצמו טמא, וזה שאומר הכתוב: "וְטָמָא טָמָא יִקְרָא". בענין זה אמר ה"שפת אמת" חידוש: אחד מכלי השיר בבית המקדש היה הנבל, ואמרו חז"ל (ילקוט"ש תהלים רמז תתלא): למה נקרא שמו נבל? שהוא מנבל כל מיני זמר. הנבל מנגן כל כך יפה שכלי הזמר האחרים מתנבלים לעומתו. לכאורה אם כך, צריך לקרא לו "מנבל" ולא "נבל", שהרי הוא מנבל את האחרים! אלא אומר ה"שפת אמת" אם הוא מנבל אחרים, הוא בעצמו נבל, וזה שמו. כך היא האמת: "כל הפוסל, במומו פוסל", וְטָמָא טָמָא יִקְרָא

ספר "יחי ראובן"

וְרָאָה הַפֶּה...וְהִנֵּה לֹא הֶפֶךְ הִנְגַע אֶת עֵינָיו וְהִנְגַע לֹא פֶשֶׁה טָמָא הוּא (יג. נה)

אמרו חז"ל שאם נטהר הנגע נתהפך הנגע לעונג. והנה האותיות נון וגימל נשארות במקומן הן במילת נגע והן המילת עונג, רק העין נהפכת, במילת נגע העין בסוף ובמילת עונג העין בראש. וזהו: "וְרָאָה הַפֶּה...וְהִנֵּה לֹא הֶפֶךְ הִנְגַע אֶת עֵינָיו", כלומר העין של הנגע לא החליפה מקומה, שלא הפכה נגע לעונג אז "טָמָא הוּא". בספר "דברי שאול" ביאר: הנה אמרו חז"ל שנגעים באין על צרות עין, ואמרו (במסכת אבות): כל מי שיש לו בו ג' דברים הללו מתלמידיו של אברהם אבינו, עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה, ומי שיש בו עין הרע ונפש רחבה ורוח גבוהה מתלמידיו של בלעם הרשע. וזה שרומז הפסוק: "לֹא הֶפֶךְ הִנְגַע אֶת עֵינָיו", היינו שעדיין לא שב ולא תיקן את העין שלו, מעין רעה לעין טובה, "טָמָא הוּא".

ספר "אוצרות התורה"

הלכה: הלכות ערב פסח

אסור לעשות מלאכה בערב פסח אחר חצות היום. ושני טעמים לדבר, הטעם האחד הוא, כדי שלא יטרד במלאכה וימנע מהכנת ואפיית המצה לצורך הלילה, והכשרת הכלים לפסח, ושאר עניני הסדר. והטעם השני, כי בזמן שהיה בית המקדש קיים היה אסור לכל אדם מישראל לעשות מלאכה בערב פסח אחר חצות והלאה, לפי שאז הוא זמן הקרבת קרבן פסח. ואף לאחר שחרב הבית המקדש ובטל קרבן פסח, לא נתבטל איסור עשיית מלאכה. כיון שנאסר במנין על כל ישראל נאסר לעולמי עד. שכל דבר שבמנין אפילו נתבטל הטעם בכלל, אף על פי כן לא נתבטל עצם האיסור. ספר "חזון עובדיה"

פתגם: בָּטַח אֶל ה' כָּכָל לִבְךָ וְאֵל בְּיַנְתְּךָ אֵל תִּשְׁעַן משלי (ג. ה)

חקירה: פסולי קדשים

נאסר בכל רגע ורגע משום פסולו, או שנאסר מתחילתו לעולם. (קובץ שיעורים בבא קמא יב: בעל מוס כל רגע, אתנן מתחילה) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: אין מקום לחשוש

שאלוהו לרבי איזיל חריף: בידוע שעשירים נוטים לתת נדבה לעני בעל מום, אבל לא לעני תלמיד חכם, מה טעמו של דבר? השיב רבי איזיל: כל עשיר חושש פן ייעשה גם הוא עני בעל מום, אבל איננו חושש פן ייעשה גם הוא עני תלמיד חכם.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קכה)

שבת שלום, פסח כשר ושמח

יוצא לאור לרפואה שלימה, הדסה אסתר בת רחל כחאל קטי, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, חיים מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, סשא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, אלחנן בן חנה אנושקה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר, אמיל חיים בן עזו עזיזה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr